

**Міністерство освіти і науки України
Полтавський державний аграрний університет**

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ НАУКИ

**V Всеукраїнська науково-практична конференція
(6 грудня 2022 р.)**

м. Полтава 2022

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»: збірник матеріалів
V Всеукраїнської науково-практичної конференції (6 грудня 2022 р.)*

УДК 33: 167.1

А 43

Рекомендовано до друку вченою Радою факультету обліку та фінансів Полтавського державного аграрного університету (протокол № 5 від 28.11.2022 р.).

Редакційна колегія:

– **Аранчій В. І.**, к. е. н., професор, в. о. ректора Полтавського державного аграрного університету, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування;

– **Дорогань-Писаренко Л. О.**, к. е. н., професор, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;

– **Зоря О. П.**, д. е. н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;

– **Томілін О. О.**, д. е. н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;

– **Єгорова О. В.**, к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;

– **Остапенко Т. М.**, к. е. н., доцент, доцент кафедри аналітичної економіки та менеджменту Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ;

– **Кубецька О. М.**, к. е. н., доцент, доцент кафедри аналітичної економіки та менеджменту Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ.

Актуальні питання сучасної економічної науки : зб. матеріалів V Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 6 грудня 2022 р.). Полтава : ПДАУ, 2022. 230 с.

До збірника матеріалів V Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні питання сучасної економічної науки» ввійшли результати міждисциплінарних теоретичних та прикладних досліджень актуальних проблем вітчизняної економіки.

Матеріали надруковані в авторській редакції. Редакційна колегія може не розділяти поглядів авторів. Відповідальність за зміст матеріалів, точність наведених фактів, цитат, посилань на джерела, достовірність іншої інформації та за додержання норм авторського права несуть автори.

© Колектив авторів

© Полтавський державний аграрний університет

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ FINTESCH У БАНКІВСЬКОМУ БІЗНЕСІ Коваленко В.В.....	178
ФІНАНСОВИЙ РИНОК УКРАЇНИ В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ Коваль П.О.	181
КАСОВІ ОПЕРАЦІЇ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ Колотій В.Ю., Ставицька В.О.....	183
ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВ: СУТНІСТЬ ТА УПРАВЛІННЯ Кубецька О.М.....	186
ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ВИРОБНИКІВ Остапенко Т.М., Кубецька О.М.	188
ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАННЯ ТА ОПОДАТКУВАННЯ НЕРЕЗИДЕНТІВ Кубецька О.М.....	191
БАНКІВСЬКІ ДЕПОЗИТИ У СКЛАДІ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ БАНКУ ЯК ІНСТРУМЕНТ МОНЕТАРНОЇ ПОЛІТИКИ НБУ Ревака Д. М., Білоцерківець А.П.....	194
УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ ПІДПРИЄМСТВА Садченко Б.М.....	196
ОЦІНКА БАНКІВСЬКИХ РИЗИКІВ Сокол О.В.	199
ДОСТУПНІ КРЕДИТИ ДЛЯ БІЗНЕСУ ЗА ПРОГРАМОЮ 5-7-9%: СУТНІСТЬ ТА УМОВИ ОТРИМАННЯ Ставицька В.О., Колотій В.Ю.....	201
ОЦІНКА САНАЦІЙНОЇ СПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА Чумак В.Д., Бражник Л.В.....	204
ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАННЯ ТА ПОДАТКОВИЙ ОБЛІК ВИТРАТ НА СТРАХУВАННЯ Швед К.Ю.....	207
СТРАТЕГІЯ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА Шевченко В.М.	210

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Садченко Б. М.,

здобувач вищої освіти СВО Магістр

Полтавський державний аграрний університет

Науковий керівник: Томілін О. О., д.е.н., професор

Питання забезпечення економічної стабільності компаній у динамічному та стохастичному економічному середовищі є постійним і важливим. Наявність ризиків, як невід'ємної частини бізнесу, потребує розробки конкретних методів і прийомів їх ідентифікації при прийнятті та реалізації управлінських рішень, а також налагодження системи захисту та управління ризиками. Ризик визначають в абсолютному вимірі як величину прогнозованих збитків і у відносному – як величину втрат, віднесену до визначеної бази. У фінансовій сфері ризик визначають рівнем мінливості сподівання доходів і вимірюють двома критеріями: середнє очікуване значення; мінливість можливого отримання результатів.

Отже, ризик є атрибутом господарської діяльності підприємств, організацій, установ.

Фінансові ризики виникають у сфері відносин підприємств з банками та іншими фінансовими інститутами. Фінансовий ризик пов'язаний з імовірністю втрат яких-небудь грошових сум або їх недоотриманням.

Варіюють думки дослідників і стосовно поняття «фінансового ризику». Так, є прихильники дослідження поняття фінансового ризику як окремого виду ризиків господарства, прихильники другого напрямку вважають, що фінансовий ризик є складовою економічного ризику, прихильники третього підходу вважають фінансовий ризик часткою комерційного ризику господарства.

Особливістю фінансового ризику є імовірність виникнення збитку в результаті проведення яких-небудь операцій у фінансово-кредитній і біржовій сферах, здійснення операцій з фондовими цінними паперами, тобто ризику, який виходить з природи цих операцій [7, с.115]. Так, Г.В.Осовська та ін. вважають, що фінансовий ризик – це ризик, який бере експортер на випадок, якщо контрагент з якихось причин відмовиться від оплати закупленого товару [4, с. 271]. Під фінансовим ризиком підприємства розуміється імовірність виникнення несприятливих фінансових наслідків у формі втрати доходу або капіталу в ситуації невизначеності умов здійснення його фінансової діяльності [8, с.176]. Фінансовий ризик підприємства представляє собою результат вибору його власниками або менеджерами альтернативного фінансового рішення, яке направлене на досягнення бажаного цільового результату фінансової діяльності при ймовірності понесення економічного збитку (фінансових втрат) в силу невизначеності умов його реалізації [6, с. 522]. Фінансовий ризик пов'язується з можливістю неотримання чистого прибутку до сплати податку на прибуток, але після виплати відсотків [5, с. 231]. Фінансові ризики – це, по-перше, небезпека потенційно можливої, ймовірної втрати ресурсів або недоодержання доходів

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»: збірник матеріалів
V Всеукраїнської науково-практичної конференції (6 грудня 2022 р.)*

порівняно з варіантом, що розрахований на раціональне використання ресурсів у даній сфері діяльності; по-друге, можливість одержання додаткового обсягу прибутку, пов'язаного з ризиком [3, с. 432]. Фінансові ризики – це всі ризики підприємницької діяльності, що характеризуються імовірністю втрат фінансових ресурсів, а в більш вузькому змісті – це ймовірність фінансових втрат у результаті операцій у фінансово-кредитній і біржовій сферах [2, с. 182].

Отже, уніфікованого підходу до визначення сутності фінансового ризику у сучасних науковців немає, що свідчить про недостатнє наукове опрацювання дослідниками цієї економічної категорії.

Фінансові ризики – це ймовірність виникнення несприятливих фінансових наслідків у формі втрати доходу або капіталу при невизначеності умов здійснення його фінансової діяльності [1].

Характеристика основних видів фінансових ризиків підприємства нами представлена на рис. 1.

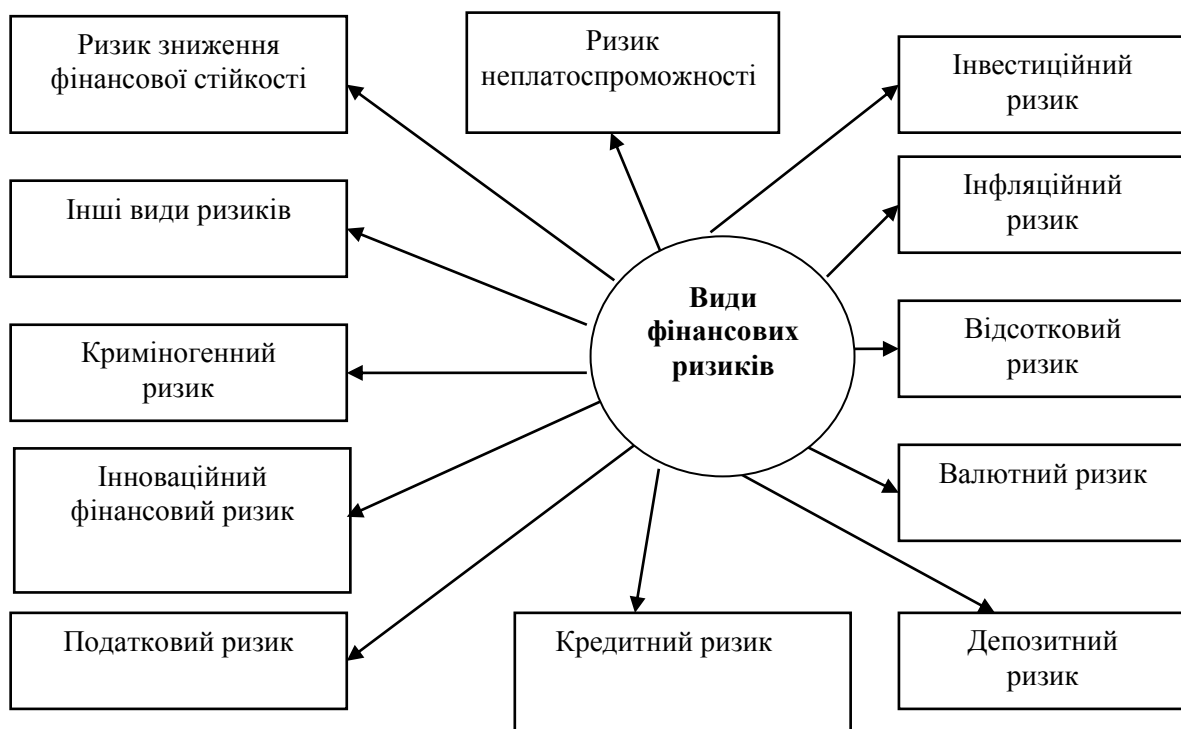

Рис. 1. Характеристика основних видів фінансових ризиків підприємства

Кількісна оцінка рівня ризику складається у визначенні розмірів окремих ризиків і сумарного ризику того чи іншого напрямку діяльності (чи проекту).

Політика управління фінансовими ризиками являє собою процес передбачення загальної фінансової стратегії підприємства, яка полягає в розробці системи заходів щодо можливих негативних фінансових наслідків та нейтралізації ризиків [1, с.172].

Для системи управління аудиторськими ризиками характерні такі

«Актуальні питання сучасної економічної науки»: збірник матеріалів
V Всеукраїнської науково-практичної конференції (6 грудня 2022 р.)

фактори впливу:

- рівень обізнаності аудитора в питаннях обліку;
- концептуальні засади аудиторської діяльності підприємства;
- рівень автоматизації;
- оперативність реагування до змін у законодавстві з питань облікового супроводу діяльності підприємства;
- результативність системи внутрішнього контролю й ефективність менеджменту [9, с.174].

Оцінку та управління економічними ризиками необхідно здійснювати з двох позицій – позиції ризику, що супроводжує окремі види господарської діяльності, проекти та зі сторони сукупності всіх ризиків підприємства [6, с.975].

Таким чином, процес управління ризиками так чи інакше здійснюється керівництвом усіх компаній, організацій та установ, але найчастіше він характеризується роздробленістю, відсутністю чітких алгоритмів та некомпетентністю через недотримання сучасних методів, фінансових механізмів та практик управління ризиками.

Список використаних джерел

1. Аранчій В. І., Томілін О. О., Дорогань-Писаренко Л. О. Фінансовий менеджмент: навч. посібник. РВВ ПДАУ. 2021. 300 с. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/10970>.
2. Грідчина М. В. Фінансовий менеджмент: курс лекцій. Київ. ДП «Вид. дім «Персонал», 2015. 268 с.
3. Крамаренко Г. О., Чорна О. Є. Фінансовий менеджмент. Підручник. Київ. Центр навчальної літератури. 2006. 520 с.
4. Осовська Г. В., Юшкевич О. О., Завадський Й. С. Економічний словник. Київ : Кондор, 2005. 358 с.
5. Салига С. Я. Фінансовий менеджмент: [навч. посіб.] / С. Я. Салига, П. В. Даций, С. О. Корецький. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 274 с.
6. Томілін О. О., Рубанська К. В. Управління ризиками підприємства в сучасних умовах господарювання: матеріали VI міжнарод. наук.-практич. конф. «Менеджмент XXI століття: глобалізаційні виклики». м. Полтава, ПДАУ. 19 травня 2022 року. С.973–975. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/12133> (дата звернення – 18.11.2022)
7. Фінансовий менеджмент: елект. навч. посібник / І. А. Бігдан, Л. І. Лачкова, В. М. Лачкова, О. В. Жилякова. Харків : ХДУХТ, 2017. 197 с.
8. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. / [Васьківська К. В., Сич О. А.]. Львів : «ГАЛИЧ-ПРЕС», 2017. 236 с.
9. Sysoieva, I., Zagorodniy, A., Pylypenko, L., Tomilin, O., Balaziuk, O. and Pohrishchuk, O. (2021), Analysis of potential risks of audit of agricultural enterprises. *Agricultural and Resource Economics*, vol. 7, no. 1, pp. 164–191. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/10543> (дата звернення – 18.11.2022)